

VALTUUSTOALOITE

yksityisteiden kunnan parantamiseksi

Yksityisteiden korjauskustannukset ovat nousseet merkittävästi viime vuosina muun muassa inflaation ja energiakriisin takia. Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa 2021-2032 on linjattu, että valtio korottaa yksityisteiden valtionavustusten avustusprosenttia. Myös hallitusohjelmaan on kirjattu, että yksityisteiden peruskorjausmäärärahat turvataan ja että alemman tieverkon ja yksityisteiden korjausvelan tulee vähentyä.

Valtioneuvosto on 8.12.2022 antanut asetuksen yksityistieasetuksen väliaikaisesta muuttamisesta vuosille 2023-2025. Näiden kolmen vuoden aikana tiekunta voi saada ELY-keskuksen myöntämää valtionavustusta muun muassa yksityistien parantamiseen nykyistä suuremmalla avustusprosentilla.

Asetusmuutoksen tavoitteena on kannustaa tiekuntia parantamaan ja korjaamaan yksityisteitä sekä vähentää yksityisteiden korjausvelkaa. Toimiva yksityistieverkosto parantaa mm. huoltovarmuutta, palo- ja pelastustoimintaa, maanpuolustusta, sosiaali- ja terveystalouksia sekä postin toimintaa sekä helpottaa muun muassa kotimaisen puun kuljetuksia yksityisteiden varsilta metsäteollisuuden ja energiatuotannon tarpeisiin.

Valtionavustuksen enimmäismäärät nousevat seuraavasti:

- tavanomaiset tien parantamiskohteet 50 % → 70 %
- merkittävimmät siltakohteet 75 % → 85 %
- luonnonolosuhteiden aiheuttamat yllättävät korjauskohteet 75 % → 85 %

Tämän lisäksi kunnilla on mahdollisuus hakea Traficomien myöntämää valtionavustusta tiekuntien neuvontaan ja opastukseen ja sitä tukevan materiaalin ja palveluiden tuottamiseen sekä yksityisteitä koskevaan kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimustyöhön.

Esitämme, että Kittilän kunta hakee edellä mainittua Traficomien valtionavustusta ja palkkaa määräaikaisten henkilöiden koordinoimaan yksityisteiden kuntokartoituksen sekä avustamaan tiekuntia suunnitelmien tekemisessä, urakoiden kilpailuttamisessa, valvonnassa sekä avustuksen haussa.

Lisäksi esitämme, että Kittilän kunta avustaa tiekuntia taloudellisesti saadun valtionavustuksen lisäksi korjaushankkeiden toteuttamisessa.

15.12.2022

Keskusta valtuustoryhmä

VALTIONAVUSTUS YKSITYISTEITÄ KOSKEVAAN KEHITTÄMIS-, SUUNNITTELU- JA TUTKIMUSTYÖHÖN

Traficom voi myöntää valtionavustusta yksityisteitä koskevaan kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimustyöhön

Tavoitteena on, että avustettavat hankkeet edistävät ja tukevat Suomen yksityistieverkoston kunnon selvitystä, kehittämistä ja tutkimusta.

Valtionavustushakuun voi lisäksi jättää ehdotuksia kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimushankkeista, joilla pyritään pysyviin muutoksiin ja parannuksiin yksityisteillä. Hankkeissa tuotetaan uutta tietoa, jonka avulla voidaan vauhdittaa yksityisteiden kehitystä eri osa-alueilla.

Traficom myöntää valtionavustuksia harkinnanvaraisesti hakemusten perusteella.

Valtionavustus myönnetään hankeavustuksena ja sitä voivat hakea ja saada kunnat, kuntayhtymät sekä erilaiset yleishyödylliset ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Tässä tarkoitettuja yleishyödyllisiä yhteisöjä voivat olla esimerkiksi erilaiset säätiöt tai yhdistykset, järjestöt, yliopistot, ammattikorkeakoulut, tutkimuslaitokset. Kuntien ja kuntayhtymien joukkoon lasketaan mm. maakuntien liitot. Hakijana voi olla myös edellä mainituista tahoista muodostuva konsortio

Valtionavustusta voidaan myöntää 50 - 80 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Avustus on harkinnanvarainen ja myönnettävän avustuksen määrä voi olla haettua pienempi. Avustusprosenttiin vaikuttavat mm. hankkeen toiminnan tai tarkastelun laajuus, tulosten hyödynnettävyys ja hakijatahon omarahoitusmahdollisuudet.

Tavoitteena on, että avustettavat hankkeet edistävät ja tukevat Suomen yksityistieverkoston kunnon selvitystä, kehittämistä ja tutkimusta.

<https://www.traficom.fi/fi/traficom/tietoa-traficomista/yksityisteiden-valtionavustukset>

Yksityistien parantamisen avustaminen

Valtionavustuskelpoisille yksityisteille voidaan myöntää harkinnanvaraisesti valtionavustusta tienpitoon. Avustusta voi hakea tien tiekunta. Avustusta myönnetään ensisijaisesti rakentamiseksi luettavaan yksityisteiden parantamiseen. ELY-keskus arvioi hankkeen kiireellisyyden ja vaikuttavuuden. Avustuksesta päättää se toimivaltainen ELY-keskus, jonka alueella tie tai suurin osa siitä sijaitsee.

Avustettavat hankkeet

Ensisijaisesti avustettavia hankkeita ovat muun muassa:

- huonokuntoiset sillat ja suuret tierummut
- liikenneturvallisuuden kannalta tärkeät kohteet
- merkittävät ja yllättävät luonnonolosuhteiden aiheuttamat korjauskohteet

Lisäksi voidaan avustaa muun muassa:

- tien kuivatuksen ja kantavuuden parantamista
- muuta liikenneturvallisuuden parantamista, kuten tielinjan siirtäminen tai kaarteiden oikaisu
- tulva- ja routavaurioiden korjaamista

Avustuksen suuruus

Avustus on yleensä 50 % hankkeen hyväksytyistä ja tukikelpoisista arvonlisäverollisista kustannuksista. Joissakin hankkeissa avustus voi olla suurempi eli 75 %. Tällaisia ovat muun muassa siltojen ja suurten rumpujen uusimiset ja peruskorjaukset sekä poikkeuksellisten luonnonolosuhteiden tielle aiheuttamien vaurioiden korjaaminen.

Hakeminen

Yksityisteiden valtionavustushakemus tehdään ensisijaisesti sähköisessä verkkoasiointinnissa. Sähköinen asiointi edellyttää vahvaa tunnistautumista esim. pankkitunnuksilla. Lisäohjeistusta saat asiointipalvelusta.

Hakemuksen voi tallentaa luonnoksena ja palata myöhemmin jatkamaan sitä. Asiointipalvelussa avustusprosessi etenee eri vaiheissaan sujuvasti ja hakija voi seurata käsittelyn ja maksatuksen etenemistä asiointipalvelun kautta.

- [Aluehallinnon asiointipalvelu \(sähköinenasiointi.ahtp.fi\)](http://aluehallinnon.asiointipalvelu.sahkoinenasiointi.ahtp.fi)

Valitse Palvelut>Liikenteen palvelut>Avustukset yksityisteiden parantamiseen.

Tutustu tarvittaessa sähköisen asioinnin ohjeeseen:

- [Sähköisen asiointin ohje \(pdf\)](#)

Vaihtoehtoinen hakutapa, lomakkeet:

Ellei sähköisen verkkoasiointin käyttö ole mahdollista, voit hakea avustusta yksityistien parantamista varten Yksityisen tien parantamisen valtionavustus -lomakkeella. Sen saa täyttöohjeineen seuraavista osoitteista:

- [Lomakkeet \(ELY-keskus\)](#)
- [Yksityisen tien parantamisen valtionavustushakemus \(pdf, suomifilomakkeet\)](#)

Kun olet täyttänyt hakemuksen, suosittelemme hakemuksen lähettämistä ELY-keskusten sähköisen asiointilomakkeen liitteenä. Asiointilomake yksityishenkilöille löytyy tämän linkin kautta:

- [Asiointilomake \(anon.ahtp.fi\)](#)

Asiointilomakkeella täytetään ensin hakijan yhteystiedot ja valitaan asiointin aihe. Sen jälkeen liitetään tarvittavat liitetiedostot (hakemuslomake sekä muut liitteet).

Hakemukset käsitellään keskitetysti Pirkanmaan ELY-keskuksessa.

Mikäli hakemuksen lähettäminen sähköisesti **ei ole mahdollista**, hakemuksen voi lähettää osoitteella:

Pirkanmaan ELY-keskus
Kirjaamo
PL 297, 33101 Tampere.

Lähetä hakemus vain yhtä asiointitapaa käyttäen. Käytettäessä Aluehallinnon asiointipalvelua tai ELY-keskusten yleistä asiointilomaketta, hakemusta ei tarvitse enää toimittaa postitse.

<https://www.ely-keskus.fi/yksityisteiden-parantamisen-avustaminen>